

Examenul de bacalaureat 2012

Proba E. a)

Probă scrisă – Limba și literatura română

VARIANTA 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Mergând într-o zi acolo cu Pantazi, către amiazi, dădeam de o tânără, nouă necunoscută [...]. La intrarea noastră, ridicând capul, roși până în albul ochilor. Văzui atunci pe Pantazi, palid ca un mort, ducându-și mâna la inimă: „Doamne, îl auzii șoptind, cum îi seamănă!”

Făceam astfel cunoștința „duduii” Ilinca Arnoteanu. Știam că mai era o fată, cea mai mică, pe care o luase din leagăn să o crească o soră a maioresei, de la Piatra-Neamț, văduvă cu dare de mână și fără copii. Cei șaisprezece ani ai Ilincăi se depănaseră alintați în pacea aceluia romantic ținut cu zări tainice... Blajinul soare moldovenesc îi cruțase poleiala stinsă a cosițelor și albeața sedefie a pielii, aproape nefirești amândouă [...]. Părinții erau cum nu se poate mai mândri de dânsa [...]; Ilinca fusese întotdeauna premiantă întâia și se pregătea să treacă două clase într-un an [...].

Primisem s-o ajut să-și revadă câteva „materii” la cari se credea mai slabă. Între timp, mai vorbind și de una-alta, m-a uimit cât de cuminte cap avea, ce sănătos judeca și limpede. Spunându-i odată ce rar e să găsești pe cineva care să învețe ca dânsa numai de plăcere, îmi observă că ea învăța cu plăcere, dar de nevoie, ca să aibă o meserie. Cum, dar nu avea să fie bogată? se știa doar că era singura moștenitoare a mătușii sale [...]. Chiar așa, dar averea, pe lângă că se poate pierde, nu e o piedică la o meserie; dimpotrivă. — Cu numele ei? — De ce nu? a lucra nu e o rușine; munca înnobilează. Tocmai, cu numele ei [...] avea să fie mai prețuită și mai respectată; respectată: lucrul la care ținea mai mult ca la orice. Numele ei, știa bine ce i se datora și ce-i datora: prestigiul lui, viu încă, i se revelase înainte de a-l cunoaște. [...] Da, marele nume de dregători, de cărturari și de ctitori, ea avea să-l poarte cu demnitate; destul se întrecuseră să-l păteze surorile ei.

(Mateiu I. Caragiale, **Craii de Curtea-Veche**)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *pacea* și *a uimit*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *s-o ajut*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *inimă*. **2 puncte**
4. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul citat. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte din text care aparțin câmpului semantic al *familiei*. **4 puncte**
6. Precizează două motive literare identificate în textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă valoarea expresivă a verbelor la timpul imperfect din text. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu exemple din text, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în șase – zece rânduri (60 – 100 de cuvinte), următoarea secvență din textul dat: *Făceam astfel cunoștința „duduii” Ilinca Arnoteanu. Știam că mai era o fată, cea mai mică, pe care o luase din leagăn să o crească o soră a maioresei, de la Piatra-Neamț, văduvă cu dare de mână și fără copii. Cei șaisprezece ani ai Ilincăi se depănaseră alintați în pacea aceluia romantic ținut cu zări tainice... Blajinul soare moldovenesc îi cruțase poleiala stinsă a cosițelor și albeața sedefie a pielii, aproape nefirești amândouă [...]. Părinții erau cum nu se poate mai mândri de dânsa [...]; Ilinca fusese întotdeauna premiantă întâia și se pregătea să treacă două clase într-un an [...].* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 15 – 30 de rânduri (150 – 300 de cuvinte) despre *calitățile umane*, pornind de la ideile sugerate de afirmația lui Lucian Blaga:

Nu e de ajuns să ai mari calități; trebuie să știi cum să le folosești cu rost.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și limitele de spațiu indicate. **6 puncte**

Notă! Formulările de tipul *Sunt/nu sunt de acord cu afirmația...* / *Autorul are dreptate când afirmă că...* / *Afirmația autorului este corectă...*, neînsoțite de enunțarea propriei opinii, nu se consideră ipoteză.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de două – trei pagini (600 – 900 de cuvinte) în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* dintr-un *text poetic* studiat, aparținând lui *Mihai Eminescu*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini/idei poetice, relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul studiat;
- ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (de exemplu: imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, laitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct, *încadrarea în limitele de spațiu indicate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum două pagini (600 de cuvinte) și să dezvolte subiectul propus.